

Демокрация и образование 2022

Румен Петров

Учих медицина за да стана психиатър, който да стане психоаналитик. По пътя научих много неща, повечето от които се оказаха по-интересни от психоанализата. Затова докторантурата ми е посветена на въпроса за трудностите в сътрудничеството (Collaboration and Vulnerability, 2011), а хабилитацията ми по социална работа е по темата на социалната травма и социалната връзка (Объркани в болката, 2018). Започнах да пиша по повод злоупотребите с власт и насилието (Актентатите и дискурсът на завистта, 2001). Текстът веднага след това е посветен на злоупотребата с власт в училище (Отношенията в съвременното българско училище, 2003) и през последващите десет години писах за училището и работих с училищни реформатори от различни инициативи. Веднъж дори МОН ме покани да коментирам резултатите от PISA, но след като прочете коментара загуби интерес към него (Резултатите от PISA и различните начини, по които мислим образованието, 2011). Имам се за учител - преподавам без прекъсване от 1992 г., и едва напоследък разбирам какво и защо трябва да правя за да привлека умовете (в клас) към критично мислене.

Какъв е личният смисъл, който Ви е Влагате в думата "демокрация"?

Основното за мен е балансът на властите. Този баланс се познава по спора, по конфликтите, по компромисите, по възможността за убеждаване и по успехите в защитата на по-слабия. Друг белег е децентрализацията на управлението; малките, близки до общността институции - под граждански контрол и с висока степен на непрофесионално участие. Възстановителното правосъдие. Чувствителността към нанесената болка и към социалната травма.

... а в образованието?

Свобода на учителя: учителят - гражданин, учителят - изследовател на собствената си практика и автор на преподаването си; учителят - широко отворен към света, учителят - лидер на социалната справедливост в обществото, критичното мислене (на децата и възрастните) и на социалното развитие (на общностите).

За съжаление - обратното на това, което се случва с учителите (училищни и университетски) у нас.

Актуална или предстояща книга/публикация или събитие с Ваше участие, за които искате да споделите?

"Отношенията в съвременното българско училище. Нагонът към власт, корупцията и кризата на средното образование." В-к. Култура, 2003.

"Към преодоляване на казармено-приютния модел на образованието", 2010.

"Пропускаме ли нещо?" Сп. Либерален преглед, 2011.

"Объркани в болката. Социална травма и социална отговорност", Изг. Парадокс, 2018.

"Катстрофата "Педагогика", ч. 1.", Сп. Маргиналия, 2020.